

Spis treści

Wprowadzenie	11
---------------------------	-----------

Rozdział 1

Metodyka badań	21
1.1. Przedmiot, cel i zakres badań	21
1.2. Problemy i hipotezy badawcze	23
1.3. Metody i techniki badawcze	25
1.4. Organizacja badań	29

Rozdział 2

Osoby starsze. Zagadnienia terminologiczne	35
2.1. Definicja osób starszych w ujęciu medyczno-biologicznym	35
2.1.1. Medycyna a starość	36
2.1.2. Biologiczne koncepcje starzenia się	38
2.1.3. Wiek kalendarzowy a wiek biologiczny	41
2.2. Definicja osób starszych w ujęciu socjologicznym	45
2.2.1. Rola osób starszych w społeczeństwie	47
2.2.2. Definicja socjologii starości	51
2.2.3. Osoby starsze w ujęciu teorii socjologicznych	53
2.3. Psychologiczna perspektywa starości w wybranych teoriach	58
2.4. Podsumowanie	62

Rozdział 3

Współczesna sytuacja demograficzna seniorów w Polsce	67
3.1. Seniorzy w Polsce	74
3.1.1. Wiek seniorów	74
3.1.2. Miejsce zamieszkania seniorów	74
3.1.3. Płeć seniorów	75

3.2.	Opieka zdrowotna seniorów w Polsce	79
3.2.1.	Śmiertelność	79
3.2.2.	Prognoza długości życia seniorów	81
3.2.3.	Stan zdrowia osób starszych	83
3.2.4.	COVID-19	87
3.3.	Aktywność zawodowa seniorów	88
3.4.	Dochody i wydatki seniorów	89
3.5.	Zadłużenie osób starszych	93
3.6.	Warunki życia seniorów	94
3.7.	Jakość życia osób starszych	95
3.7.1.	Czytelnictwo	96
3.7.2.	Korzystanie z Internetu	96
3.7.3.	Formy spędzania wolnego czasu	97
3.7.4.	Problem uzależnień wśród osób starszych	99
3.8.	Funkcjonowanie osób starszych w społeczeństwie	101
3.8.1.	Związek ze społecznością lokalną	102
3.8.2.	Kontakty społeczne	103
3.8.3.	Kapitał społeczny	103
3.8.4.	Religijność	106
3.9.	Podsumowanie	107

Rozdział 4

Regulacje krajowe i międzynarodowe kształtujące sytuację prawną osób starszych	111
4.1. Sytuacja prawna osób starszych w świetle regulacji krajowych	111
4.2. Ustawa o osobach starszych	118
4.3. Sytuacja prawna osób starszych w świetle regulacji międzynarodowych	119
4.4. Prawo europejskie	122
4.5. Podsumowanie	124

Rozdział 5

Dynamika i struktura przestępczości seniorów w Polsce	125
5.1. Przestępczość stwierdzona w Polsce w latach 1999-2019	128
5.2. Wykrywalność	133
5.3. Osoby starsze jako sprawcy przestępstw	135

5.3.1. Płeć i wiek.....	136
5.3.2. Miejsce popełnienia przestępstw przez seniorów.....	138
5.4. Przestępczość wykryta osób starszych w świetle Kodeksu karnego i ustaw pozakodeksowych.....	141
5.4.1. Przestępczość osób starszych na obszarach województw w świetle Kodeksu karnego i ustaw pozakodeksowych.....	146
5.4.2. Płeć seniorów a naruszane przepisy karne.....	157
5.5. Wyniki zakończonych postępowań przygotowawczych wobec osób starszych w rejestracji procesowej.....	161
5.6. Podsumowanie.....	166

Rozdział 6

Kwalifikacje prawne czynów seniorów z Kodeksu karnego

i ustaw pozakodeksowych	171
6.1. Przestępczość seniorów kwalifikowana z Kodeksu karnego.....	172
6.2. Wyniki zakończonych postępowań przygotowawczych na podstawie Kodeksu karnego	198
6.3. Kodeks karny skarbowy	200
6.4. Kodeks wyborczy.....	203
6.5. Kodeks spółek handlowych	204
6.6. Ustawy karne pozakodeksowe	206
6.6.1. Ustawa o rachunkowości	206
6.6.2. Ustawa o ochronie zwierząt.....	208
6.6.3. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii	210
6.6.4. Ustawa o rybactwie śródlądowym.....	214
6.6.5. Ustawa o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych	215
6.6.6. Ustawa o wyrobie napojów spirytusowych oraz rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych.....	217
6.6.7. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	219
6.6.8. Ustawa o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.....	221
6.6.9. Ustawa o ochronie danych osobowych.....	223
6.6.10. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji	224

6.6.11. Ustawa o ochronie przyrody	225
6.6.12. Ustawa o produktach pochodzenia zwierzęcego.....	226
6.6.13. Ustawa o bezpieczeństwie imprez masowych	227
6.6.14. Ustawa o ochronie osób i mienia	228
6.6.15. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.....	229
6.6.16. Ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia	230
6.6.17. Ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw	231
6.6.18. Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych	231
6.6.19. Ustawa o ochronie niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną opartych lub polegających na dostępie warunkowym	233
6.6.20. Prawo spółdzielcze	234
6.6.21. Prawo wodne.....	235
6.6.22. Prawo prasowe	235
6.6.23. Prawo upadłościowe	236
6.6.24. Prawo budowlane.....	237
6.6.25. Prawo łowieckie	239
6.6.26. Prawo własności przemysłowej	240
6.6.27. Prawo farmaceutyczne	242
6.6.28. Prawo energetyczne	243
6.6.29. Prawo lotnicze	244
6.7. Podsumowanie.....	245

Rozdział 7

Prawomocne skazania osób starszych w Polsce.....	251
7.1. Prawomocne skazania osób dorosłych według czynu głównego	252
7.2. Prawomocne skazania osób starszych na podstawie Kodeksu karnego	256
7.3. Prawomocne skazania osób starszych w świetle ustaw pozakodeksowych	268
7.4. Podsumowanie.....	275

Rozdział 8

Seniorzy w izolacji penitencjarnej.....	279
8.1. Dane osobopoznawcze	281
8.1.1. Wiek, miejsce odbywania kary oraz klasyfikacja osadzonych powyżej 60. roku życia	281
8.1.2. Wykształcenie, zawód i stan cywilny	288
8.2. Detencja seniorów – uwagi ogólne	290
8.2.1. Zatrudnienie i uczenie się seniorów w izolacji penitencjarnej	292
8.2.2. Udział w podkulturze więziennej	294
8.2.3. Nagrody i kary	296
8.2.4. Samouszkodzenia seniorów	299
8.2.5. Korzystanie przez seniorów z terapii	300
8.2.6. Prawo do przepustek seniorów pozostających w izolacji penitencjarnej	301
8.3. Podsumowanie	301
Zakończenie	307
Literatura.....	319
Spis tabel	333
Spis wykresów	337